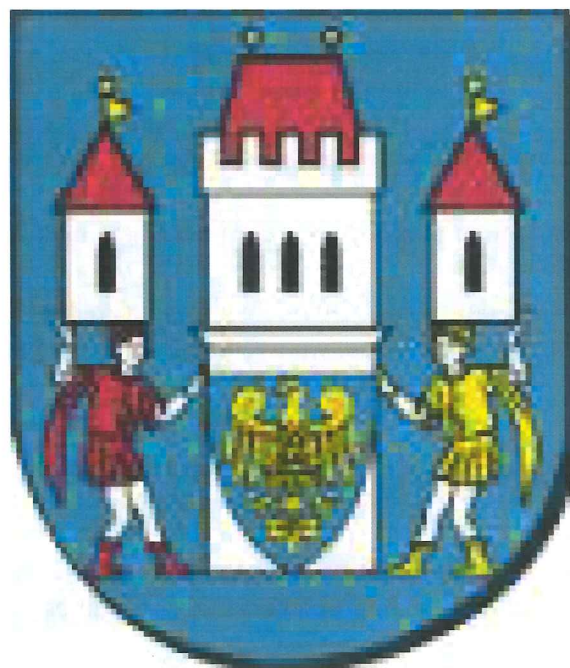

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SKOCZOWIE
ZA ROK 2018**

Skoczów, kwiecień 2019r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie działa w oparciu o:

1. art. 7 ust. 1 pkt 6 i 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku poz. 994 z późniejszymi zmianami),
2. ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 poz. 1508 z późniejszymi zmianami),
3. uchwałę Rady Miasta i Gminy Skoczowa nr V/27/90 z dnia 7 września 1990 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
4. uchwałę Rady Miejskiej Skoczowa nr XXXI/356/2017 z dnia 27 czerwca 2017 roku w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Skoczowie.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Celem pomocy społecznej jest:

- wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym, osobom i rodzinom niezbędnych niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia
- zapewnienia profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie
- tworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Zadania pomocy społecznej na szczeblu gmin realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej, które współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie realizując bardzo szeroki zakres zadań, nie tylko z zakresu pomocy społecznej, współpracował z wieloma organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami prywatnymi.

Ośrodek realizuje zadania należące do zadań własnych gminy jak również zlecone z administracji rządowej.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa,
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności,

6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
13. alkoholizmu lub narkomanii,
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów.

Od dnia 1 października 2018 roku kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej jest dochód nie przekraczający kwoty 701,00 zł natomiast dla osoby w rodzinie – kwota 528,00 zł (od 1 października 2015 do 30 września 2018 kryterium wynosiło odpowiedni: 634,00 dla osoby samotnej oraz 514,00 dla osoby w rodzinie). Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;

Uchwałą nr XXXV/454/2013 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 19 grudnia 2013 roku przyjęto Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Skoczów na lata 2014-2020.

- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;

Ośrodek przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;

Ośrodek prowadzi punkt wydawania posiłków przy ulicy Schodowej 19 (budynek Parafii Ewangelicko-Augsburskiej). Wolontariusze przez cały rok wydają posiłki dla najbardziej potrzebujących. Średnia ilość posiłków wynosi około 30 dziennie. W roku 2018 z posiłków skorzystało łącznie 67 osób.

W ramach programu FEAD Gmina otrzymała żywności ze Śląskiego Banku Żywności w Chorzowie. Rozdzielaniem żywności zajmowali się wolontariusze Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej. Organizacja otrzymała na realizację zadania dotację ze środków Gminy.

W roku 2018 w ramach Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej ChSCh wydała żywność dla 220 osób z terenu Gminy Skoczów.

Schronienie zostało zapewnione w ramach umowy grantowej ze Stowarzyszeniem Pomocy Wzajemnej „Być Razem” z Cieszyna. Zapewniono miejsca noclegowe schronisku jak również noclegowni w Centrum edukacji Socjanej. W schronisku zapewniono również wyżywienie oraz usługi mające na celu wyjście z bezdomności. Kobietom z dziećmi zapewniono pomoc w Domu Matki i Dziecka „Słonecznik”

- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;

Zasiłek okresowy przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowany jest dla do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz o zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek okresowy ustala się:

- *w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł miesięcznie i nie mniej niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;*
- *w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny nie mniej niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny*

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20,00 zł miesięcznie.

W roku 2018 wypłacono zasiłki okresowe dla 167 rodzin (o łącznej liczbie osób 398) wydając 799 świadczeń, w tym z powodu:

- *bezrobocia – 69 rodziny,*
- *długotrwałej choroby – 5 rodziny,*
- *niepełnosprawności – 37 rodziny,*
- *inne przyczyny – 56 rodzin*

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

Zasiłek celowy to świadczenie fakultatywne przyznawane na podstawie art. 39 w/w ustawy na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu.

W roku 2018 wypłacono zasiłki celowe dla 163 rodzin (o łącznej liczbie osób 376).

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

Jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W roku 2018 nie wypłacono zasiłków celowych z tytułu zdarzeń losowych.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak zainteresowania ze strony potencjalnych odbiorców.

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak zainteresowania ze strony potencjalnych odbiorców.

- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak zainteresowania ze strony potencjalnych odbiorców. Osoba, której Ośrodek opłacałby składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe musiałaby opłacać we własnym zakresie składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

- 10) praca socjalna;

W roku 2018 pracownicy socjalni Ośrodka udzielili pomocy w formie pracy socjalnej dla 587 rodzin (o łącznej liczbie osób 1.362).

Z uwagi na złożoność problemów występujących bardzo często w rodzinach, które zwróciły się o wsparcie, pracownicy socjalni kierowali osoby do różnych placówek poradnictwa specjalistycznego działających na obszarze powiatu cieszyńskiego.

- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Do realizacji tego zadania zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 7 opiekunek domowych. W okresie szczególnego zapotrzebowania na świadczenie usług opiekuńczych zatrudniono dodatkowo 2 opiekunki na podstawie umowy zlecenia.

W roku 2018 przyznano decyzją usługi opiekuńcze 82 osobom (w 80 rodzinach, o łącznej liczbie osób 133), udzielono 7.957 świadczeń.

- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;

W roku 2018 prowadzono 5 mieszkań chronionych, w których przebywało 7 osób (3 osoby samotne i 2 rodziny dwuosobowe).

- 13) dożywianie dzieci;

W roku 2018 opłacono posiłki dla 173 dzieci, w tym: 65 dzieci w żłobkach i przedszkolach oraz 108 dzieci w szkołach (podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych).

- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

W roku 2018 sprawiono pogrzeb dla 1 osoby.

- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

W roku 2018 opłacono koszty utrzymania 56 osób przebywających w DPS.

- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

W roku 2018 udzielono pomocy w formie finansowej i pracy socjalnej dla 11 osób.

- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

Zadanie realizowane na bieżąco w okresach sprawozdawczych.

- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Skoczowie zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 47 osób, w tym 14 pracowników socjalnych. Gmina zapewniła środki na utrzymanie ośrodka, otrzymała dotację z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Wynagrodzenie dla dwóch pracowników socjalnych były finansowane w całości ze środków unijnych.

Struktura zatrudnienia

<i>Dyrektor OPS</i>	<i>1 osoba</i>	
<i>Zastępca Dyrektora</i>	<i>1 osoba</i>	
<i>Zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją</i>	<i>9 osób</i>	<i>1 Kierownik Zespołu 5 pracowników socjalnych 2 pracowników administracji 1 pracownik gospodarczy</i>
<i>Zespół pierwszego kontaktu</i>	<i>4 osoby</i>	<i>3 pracowników administracyjnych 1 pracownik socjalny</i>
<i>Zespół ds. usług</i>	<i>13 osób</i>	<i>4 pracowników administracyjnych 2 pracowników socjalnych 7 opiekunek domowych</i>
<i>Zespół ds. pracy socjalnej</i>	<i>9 osób</i>	<i>6 pracowników socjalnych 3 asystentów rodziny</i>
<i>Zespół świadczeń rodzinnych</i>	<i>6 osób</i>	<i>6 pracowników administracyjnych (obsługa świadczeń rodzinnych oraz świadczeń wychowawczych 500+)</i>
<i>Zespół finansowo-księgowy</i>	<i>4 osoby</i>	<i>3 pracowników księgowości 1 pracownik ds. kadr</i>

- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

Zasiłek stały jest świadczeniem obowiązkowym (obowiązkowym) przysługującym na podstawie art. 37 osobom pełnoletnim całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie.

Na realizację tego zadania gmina otrzymuje dotację.

W roku 2018 wypłacono zasiłki stałe dla 59 osób w 57 rodzinach, tj. 542 świadczenia.

- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Na realizację tego zadania gmina otrzymuje dotację.

W roku 2018 opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 44 osób pobierających zasiłki stałe (414 składek).

Do zadań własnych gminy o charakterze nieobowiązkowym należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

Specjalny zasiłek celowy jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe – w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W roku 2018 wypłacono zasiłki specjalne celowe dla 86 rodzin (o łącznej liczbie osób 212), liczba świadczeń 118.

- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

Ośrodek nie realizuje tego zadania, ponieważ potencjalni świadczeniobiorcy ubiegający się o tę formę wsparcia na koszty przyuczenia do zawodu czy też koszty związane z podjęciem działalności gospodarczej mogą korzystać z funduszy powiatu (Powiatowy Urząd Pracy oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie).

- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

Ośrodek kieruje osoby wymagające opieki z terenu Gminy Skoczów do domów pomocy społecznej znajdujących się na południu kraju (nasza Gmina nie prowadzi własnych DPS).

- 4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych

Zadanie nie jest realizowane gdyż praca socjalna w OPS z osobami i rodzinami oparta jest o kontrakt socjalny.

- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

W 2018 roku przyjęto do realizacji Program Wsparcia Seniorów w Gminie Skoczów na lata 2018-2020.

- 6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja;

W roku 2018 udostępniano osobom poszukującym pracy korzystającym z pomocy społecznej, informacje o aktualnych ofertach pracy przekazywane przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

W roku 2018 organizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 2 osób z zaburzeniami psychicznymi, do realizacji tego zadania zatrudniono na podstawie umowy zlecenia 1 osobę.

- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

W roku 2018 wypłacono zasiłek celowy dla 1 rodziny poszkodowanej w wyniku silnego wiatru, który wystąpił w lipcu 2017 roku (pomoc na remont).

- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Nasza Gmina nie posiada ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak potencjalnych odbiorców.

- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

Zadanie nie było realizowane z uwagi na brak potencjalnych odbiorców.

- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W roku 2018 wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla 1 osoby.

Środki na realizację i obsługę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zapewnia budżet państwa.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w roku 2018 pomocy udzielił:

- 602 rodzinom (w tym 259 osobom samotnym),
- w rodzinach tych żyło łącznie 1.438 osób.

Najczęstszym powodem przyznania pomocy było:

- długotrwała lub ciężka choroba (205 rodzin)
- niepełnosprawność (169 rodzin)
- ubóstwo (158 rodzin)
- bezrobocie (123 rodzin)

i w dalszej kolejności:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (87 rodziny, w tym rodziny niepełne 47 i wielodzietne 23)
- alkoholizm (58 rodziny)
- potrzeba ochrony macierzyństwa (48 rodzin, w tym 19 rodzin wielodzietnych)
- przemoc w rodzinie (48 rodzin)
- bezdomność (22 rodzin)
- trudność do przystosowania do życia po opuszczeniu zakładu karnego (11 rodzin)
- narkomania (9 rodzina)
- klęska żywiołowa (1 rodziny)
- sieroctwo (1 rodzina)

W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie realizuje również zadania wynikające z innych ustaw

1. DODATKI MIESZKANIOWE - realizacja od dnia 12 listopada 1994 roku

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów w tych sprawach.

Zgodnie z ustawą wypłata dodatków mieszkaniowych należy do zadań własnych gminy.

Od roku 2004 gminy nie otrzymują dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie tego zadania.

Dodatek mieszkaniowy jest finansową formą pomocy dla osób, które mają problemy z opłatą czynszu za swoje mieszkanie.

Uprawnienie do dodatku mieszkaniowego jest dość szerokie i zgodnie z art.2 ust.1 przysługuje:

- 1) najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawa do lokalu mieszkalnego,
- 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem
- 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Ubiegający się o dodatek mieszkaniowy, którzy posiadają jeden z tytułów do zajmowania lokalu wyszczególniony powyżej, powinni spełnić jeszcze dwa kryteria, aby zostać objętym tym świadczeniem, a mianowicie:

- 1) mieć odpowiednią wysokość średniego miesięcznego dochodu;
- 2) posiadać określoną powierzchnię zajmowanego lokalu.

Dodatek można otrzymać, jeżeli średni miesięczny dochód na każdego członka gospodarstwa domowego nie przekracza –1.287,25 zł (tj. 125% brutto najniższej emerytury), dochód osób mieszkających samotnie – 1.802,15 zł (tj. 175% brutto najniższej emerytury).

Ustawowo określona powierzchnia lokalu, uprawniająca do ubiegania się o dodatek mieszkaniowy nie może być większa niż:

$35 \text{ m}^2 + 30\% = 45,50 \text{ m}^2$ dla osoby samotnej

$40 \text{ m}^2 + 30\% = 52,00 \text{ m}^2$ dla 2 osób

$45 \text{ m}^2 + 30\% = 58,50 \text{ m}^2$ dla 3 osób

$55 \text{ m}^2 + 30\% = 71,50 \text{ m}^2$ dla 4 osób

$65 \text{ m}^2 + 30\% = 84,50 \text{ m}^2$ dla 5 osób

$70 \text{ m}^2 + 30\% = 91,00 \text{ m}^2$ dla 6 osób

a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób do każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m^2 .

W roku 2018 Ośrodek wypłacił dodatki mieszkaniowe dla 203 rodzin.

2. ŚWIADCZENIA RODZINNE - realizacja od dnia 1 maja 2004 roku

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy.
- 3) zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, wypłacana na podstawie uchwały rady gminy i finansowana ze środków własnych gminy,
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. becikowe,
- 5) świadczenie rodzicielskie wypłacane w przypadku braku uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego.

Zasiłek rodzinny oraz dodatki, a także specjalny zasiłek opiekuńczy są uzależnione od dochodu rodziny.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „becikowe” również jest uzależniona od dochodu.

Świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie rodzicielskie przysługują bez względu na dochód rodziny.

W wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego niektórym osobom wcześniej pobierającym świadczenie pielęgnacyjne wypłaca się zasiłek dla opiekuna.

Rok 2018 zawierał dwa okresy zasiłkowe:

- pierwszy trwający od 1 listopada 2017 do 31 października 2018, gdzie podstawą do przyznania świadczeń rodzinnych były dochody z roku 2016
- drugi trwający od 1 listopada 2018 do 31 października 2019 gdzie podstawą do przyznania świadczeń rodzinnych są dochody z roku 2017.

Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu uwzględnia się również zmiany w dochodzie tzw. utratę i uzyskanie dochodu.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.

W myśl przepisów ustawy zasiłek rodzinny mogą otrzymać: rodzice albo opiekun prawny dziecka, a także opiekun faktyczny dziecka tj. osoba opiekująca się dzieckiem, która złożyła wniosek do sądu rodzinnego o przysposobienie tego dziecka.

Zasiłek rodzinny przysługuje też osobie uczącej się. W myśl ustawy jest to osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem prawa do alimentów z ich strony.

Przyznanie zasiłku rodzinnego i dodatków jest uwarunkowane kryterium dochodowym, które wynosi miesięcznie 674,00 zł netto na osobę, a jeśli w rodzinie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne kryterium dochodowe zwiększa się do 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny wypłaca się do uzyskania przez dziecko 18 roku życia, a jeśli dziecko uczy się w szkole to zasiłek rodzinny może być wypłacany do 21 roku życia. Natomiast, gdy osoba niepełnosprawna uczy się w szkole lub w szkole wyższej zasiłek rodzinny wypłaca się do 24 roku życia. Wysokość zasiłku rodzinnego jest zależna od wieku. Dzieci starsze otrzymują większe wsparcie.

Zasiłek rodzinny przysługuje w wysokości: 95,00 zł (do 5 roku życia), 124,00 zł (od 5 do 18 roku życia) i 135,00 zł (powyżej 18 do 24 roku życia).

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki, które można otrzymać spełniając warunki określone w ustawie.

Dodatek z tytułu urodzenia dziecka przysługuje do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości 1.000,00 zł.

W 2018 roku wypłacono 89 dodatków dla 88 rodzin.

Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego może otrzymać osoba zatrudniona na umowę o pracę, której pracodawca udzielił urlopu wychowawczego i sprawuje faktyczną opiekę nad dzieckiem. Dodatek przysługuje przez 24 miesiące kalendarzowe. W przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka lub opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym okres dodatku może zostać wydłużony do 36 lub 72 miesięcy. Dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie.

W roku 2018 wypłacono 762 dodatki dla 106 rodzin.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka może otrzymać samotnie wychowujący dziecko rodzic, jeżeli nie otrzymuje alimentów na dziecko od drugiego z rodziców, ponieważ drugi z rodziców dziecka nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznan. Dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci. Jeśli w rodzinie wychowywane jest dziecko niepełnosprawne kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

W 2018 roku wypłacono 595 dodatków dla 52 rodzin.

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje rodzicom, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Dodatek przysługuje w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

W 2018 roku wypłacono 2.698 dodatków dla 201 rodzin.

Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka jest dodatkowym wsparciem dla rodzin, w których wychowują się dzieci niepełnosprawne. Wysokość dodatku jest uzależniona od wieku dziecka. Dzieci starsze otrzymują większe wsparcie. Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości:

- 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

- 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2018 roku wypłacono 1.015 dodatków dla 97 rodzin.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego oraz rocznego przygotowania przedszkolnego. Dodatek przysługuje raz w roku w wysokości 100,00 zł na dziecko.

W 2018 roku wypłacono 916 dodatków dla 622 rodzin.

Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania dzieli się na dwa rodzaje:

1) w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły i wypłacany jest w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko

2) w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły i wypłacany jest w wysokości 69,00 zł miesięcznie na dziecko.

Dodatek przysługuje przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego.

W 2018 roku wypłacono 1.343 dodatki dla 178 rodzin.

Świadczenia opiekuńcze:

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 rok życia. Zasiłek przysługuje bez względu na dochód, kwota zasiłku do października 2018 wynosiła 153,00 zł. Od listopada 2018 do października 2019 zasiłek pielęgnacyjny to 184,42 zł

W 2018 roku wypłacono 7.871 zasiłków dla 694 rodzin.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad osobą niepełnosprawną. Niepełnosprawność musi być potwierdzona orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie to jest znaczącym wsparciem dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne jak również dla osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny Kwota świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2018 wynosiła 1.477,00 zł. Kwota ta jest w każdym roku podwyższana. Od miesiąca stycznia 2019 kwota świadczenia to 1.583,00zł.

W 2018 roku wypłacono 955 świadczeń pielęgnacyjnych dla 92 rodzin.

Osoba, która nie spełnia przesłanek do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego ma możliwość ubiegania się o specjalny zasiłek opiekuńczy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764,00 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620,00 zł miesięcznie.

W 2018 roku wypłacono 138 zasiłków opiekuńczych dla 15 rodzin.

Zasiłek dla opiekuna realizowany na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa weszła w życie 15 maja 2014 r.

Celem ustawy jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. (sygn. akt K 27/13).

W/w ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna, w kwocie 620,00 zł, przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

W 2018 roku wypłacono 35 zasiłków dla 3 rodzin.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe)

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1.000,00 zł. Zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka. Jest uwarunkowane kryterium dochodowym, które wynosi miesięcznie 1.922,00 zł netto na osobę.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia.

W 2018 roku wypłacono 227 zapomóg dla 221 rodzin.

Świadczenie rodzicielskie wypłacane w przypadku braku uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1.000,00 zł. Świadczenie rodzicielskie przysługuje rodzicom, którzy nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego.

Świadczenie jest przyznawane niezależnie od dochodu rodziny w przypadku urodzenia bądź przyjęcia na wychowanie dziecka i można je pobierać:

przez rok (52 tygodnie) w przypadku jednego dziecka,

przez 65 tygodni w przypadku dwójki dzieci,

przez 67 tygodni w przypadku trójki dzieci,

przez 69 tygodni w przypadku czwórki dzieci,

przez 71 tygodni w przypadku piątki i więcej dzieci.

W 2018 roku wypłacono 858 świadczeń dla 118 rodzin.

3. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY - realizacja od dnia 1 października 2008 roku

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w skrócie: świadczenie z FA) jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka.

Aby nabyć prawo do świadczenia z FA dziecko, które ma zasądzone alimenty nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie.

Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 725,00 zł.

Rok 2018 zawierał dwa okresy świadczeniowe: pierwszy trwający od 1 października 2017 do 30 września 2018 gdzie podstawą do przyznania świadczeń z FA były dochody z roku 2016 oraz drugi trwający od 1 października 2018 do 30 września 2019 gdzie podstawą do przyznania świadczeń z FA są dochody z roku 2017.

Ustalając prawo do świadczeń z FA uwzględnia się również zmiany w dochodzie tzw. utratę i uzyskanie dochodu.

Świadczenia z FA przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500,00 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego.

Po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika podejmuje działania zmierzające do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego oraz odmowy podjęcia prac lub działań aktywizacyjnych organ właściwy dłużnika przeprowadza postępowanie, w którym ustala czy przez ostatnie 6 miesięcy dłużnik płacił alimenty w kwocie mniejszej czy większej od 50% bieżąco ustalonych alimentów. Jeśli dłużnik płacił mniej niż 50% to wydaje się decyzję uznającą dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzja jest podstawą do:

1. złożenia wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,
2. skierowania wniosku do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z ustawowymi odsetkami.

W roku 2018 wypłacono 2.049 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 125 rodzin.

We wskazanym okresie wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę 316.019,02 zł z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na dochody Gminy Skoczów przekazano 75.761,62 zł

4. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ Z OPIEKI ZDROWOTNEJ – realizacja od 1.10.2004 roku

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na gminę obowiązek realizacji zadania zleconego w postaci wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej dla osób nie objętych ubezpieczeniem zdrowotnym, które spełniają kryterium dochodowe, określone w ustawie o pomocy społecznej.

Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej wydaje z upoważnienia Burmistrza Dyrektor OPS na wniosek świadczeniobiorcy lub odpowiedniej placówki opieki zdrowotnej, po wcześniejszym przeprowadzeniu przez Ośrodek Pomocy Społecznej wywiadu środowiskowego w celu sprawdzenia, czy zachowana jest przesłanka dotycząca kryterium dochodowego.

W roku 2018 pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili 36 wywiadów środowiskowych.

Dyrektor Ośrodka wydał 29 decyzji, w tym 25 przyznających.

Objęto ubezpieczeniem również dziecko nie mającego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

W roku 2018 budżet państwa nie finansował kosztów wydania decyzji administracyjnej dla osób nieubezpieczonych.

5. ŚRODKI UNIJNE – realizacja od 01 kwietnia 2008 roku

W okresie 2014-2020 Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego są wykorzystywane na dwóch poziomach: krajowym i regionalnym. Na poziomie krajowym funkcjonuje jeden Program Operacyjny - Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) i 16 programów regionalnych.

EFS wspiera dążenie do wysokiego poziomu zatrudnienia i wysokiej jakości miejsc pracy, poprawę dostępu do rynku pracy oraz mobilność geograficzną i zawodową pracowników. Ułatwia im dostosowanie się do zmian w przemyśle oraz w systemach produkcyjnych koniecznych dla zrównoważonego rozwoju. Zachęca do wysokiego poziomu kształcenia i szkolenia dla wszystkich oraz wspiera przechodzenie młodych ludzi z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia, zwalcza ubóstwo, wzmacnia włączenie społeczne, oraz wspiera równość płci, niedyskryminację i równe szanse.

W ramach Regionalnego Programu dla województwa śląskiego obok działań inwestycyjnych kontynuowane są działania z zakresu aktywnego poszukiwania pracy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych i osób poszukujących pracy, a także osób znajdujących się w trudnej sytuacji i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Istotną rolę odgrywają działania mające na celu poprawę dostępu do edukacji, jakości kształcenia i szkoleń.

Projekt konkursowy - Wdrożenie zmian organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej mających na celu poprawę jakości obsługi klienta

W 2016 roku Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do konkursu ogłoszonego przez Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa II Efektywne Polityki Publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działanie 2.5 skuteczna pomoc społeczna.

Pozyskano środki w wysokości 358.018,12 zł.

Projekt nie wymagał wniesienia wkładu własnego.

Celem projektu było wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej oraz usług socjalnych.

W wyniku wdrożenia projektu w OPS Skoczów nastąpiła zmiana systemu organizacyjnego, rozumiana jako zmiana organizacji pracy socjalnej. Oddzielenie pracy socjalnej od zadań administracyjnych przyczyniło się do poprawy obsługi osób zgłaszających się do OPS (w celu umożliwienia im przezwyciężenia trudnej sytuacji). W ramach projektu wprowadzono rozwiązania optymalizujące wykorzystanie kwalifikacji i kompetencji zatrudnionych pracowników.

W celu organizacji pracy wyodrębniono 4 zespoły:

- Zespół ds. pierwszego kontaktu,
- Zespół ds. pracy socjalnej,
- Zespół ds. usług,
- Zespół ds. świadczeń przyznawanych decyzją.

W ramach projektu przeprowadzono remont niektórych pomieszczeń, zakupiono meble biurowe, przeprowadzono seminarium dotyczące zmian organizacyjnych dla wszystkich pracowników OPS oraz szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny i kluczowych pracowników administracyjnych dotyczące oddzielenia zadań. Prowadzono superwizję dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny. Zatrudniono pedagoga, psychologa i prawnika oraz 2 pracowników socjalnych.

Projekt konkursowy - Program na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego obszaru Zawisłe i Bajerki.

W roku 2018r Gmina Skoczów – Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do konkursu w ramach poddziałania 9.1.2 Wzmocnienie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych – RIT Subregion Południowy. Realizacja projektu powiązana jest z Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Skoczowa na lata 2016-2023

Głównym celem projektu jest wzmocnienie potencjału społecznego i zawodowego społeczności obszaru Zawisłe i Bajerki z uwzględnieniem działań środowiskowych, prozatrudnieniowych, edukacyjnych opartych o samopomoc i wolontariat. Cel wspomagany będzie przez Program Aktywności Lokalnej (PAL) dla społeczności obszarów objętych wsparciem.

W ramach projektu przewidziano szkolenia społeczne dla 30 osób, zawodowe dla 20 osób w oparciu o indywidualne ścieżki reintegracji społeczno - zawodowej oraz płatny staż zawodowy szkolenia z zakresu kompetencji cyfrowych dla 4 osób. Wszystkie osoby z obszaru objętego działaniami rewitalizacyjnymi będą mogły skorzystać z bezpłatnych porad psychologa, prawnika czy też doradcy zawodowego. W ramach PAL organizowane będą spotkania dla seniorów, spotkania promujące idee wolontariatu i samopomocy, spotkania prozdrowotne oraz zorganizowane zostaną tzw. zielone pikniki z rodzinnymi grami sportowymi gdzie w ramach współzawodnictwa przewidziano nagrody. Spotkania i inicjatywy organizowane będą przez zatrudnionego w tym celu animatora społecznego.

Na realizację projektu pozyskano dofinansowanie w kwocie 295.851,37 zł wkład własny Gminy wynosi 15.571,13 zł całkowity koszt realizacji projektu wynosi 311.422,50 zł. Projekt realizowany jest od 01.10.2018r. do 30 września 2020r.

6. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA – realizacja od 1 stycznia 2012 roku

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków, zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną,
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- 2) placówek wsparcia dziennego,
- 3) rodzin wspierających.

Na wniosek pracownika socjalnego rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przydziela się rodzinie asystenta rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań. Od dnia 1 stycznia 2015 maksymalna liczba rodzin wynosi 15 (wcześniej 20).

Pieczna zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczna zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczenia straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Pieczna zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **rodzinnej** (rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna lub rodzinny dom dziecka)
- 2) **instytucjonalnej** (placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne).

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

7. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE – realizacja od 1 lipca 2013 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej przejął część zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie realizowanych przez Wydział Polityki Społecznej UM w Skoczowie, a w szczególności obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego.

W roku 2018 pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 195 osób (w tym: kobiety - 81, mężczyźni – 79, dzieci – 35) z 85 rodzin. Do Zespołu przekazano 58 Niebieskich Kart i wszczęto procedury w tym zakresie, z czego 36 zakończono ze względu na ustanie przemocy w rodzinie.

8. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY - realizacja od 1 stycznia 2014 r.

Ustawa z dnia 17 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne reguluje zasady i tryb przyznania, finansowania i wypłacania dodatków energetycznych.

Zgodnie z ustawą wypłata dodatków energetycznych należy do zadań z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy.

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej - jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1 maja 2017 roku do 30 kwietnia 2018 roku dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną 11,22 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób 15,58 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób 18,70 zł/miesiąc.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1 maja 2018 roku do 30 kwietnia 2019 roku dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną 11,35 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób 15,77 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób 18,92 zł/miesiąc.

W roku 2018 Ośrodek wypłacił dodatki energetyczne dla 92 rodzin.

9. WOLONTARIAT - realizacja od lutego 2015 r.

Wolontariusz to każda osoba fizyczna, która świadomie, ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Świadczenia wolontariuszy są wykonywane w zakresie, w sposób i w czasie określonych w porozumieniu z korzystającym. Wolontariusze działają wszędzie tam, gdzie jest to potrzebne i to nie tylko w obszarze pomocy społecznej, lecz w każdej dziedzinie życia społecznego. Wolontariat powinien charakteryzować się: dobrowolnością, silną motywacją i profesjonalizmem. Wolontariuszem może być każda osoba, która ukończyła 18 lat, jak również osoba niepełnoletnia, za zgodą rodziców bądź prawnych opiekunów.

W roku 2018 z OPS współpracowało 17 wolontariuszy. Ich zakres pracy obejmował:

- obsługę punktu wydawania posiłków (5 wolontariuszy),
- wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych (9 wolontariuszy),
- indywidualną pracę z dziećmi korzystającymi z popołudniowych zajęć opiekuńczo-wychowawczych (1 wolontariuszy),
- wsparcie rodzin w funkcjach wychowawczych i edukacyjnych (2 wolontariuszy),

10. KARTA DUŻEJ RODZINY – realizacja od 1 stycznia 2016 roku

Ustawa z dnia 5 stycznia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Kart, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18 roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
  - a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
  - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego.

Członkami rodziny wielodzietnej są:

- 1) rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonek rodzica;
- 3) dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą oraz osobę przebywającą w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka.

Karta jest przyznawana:

- 1) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony;
- 2) dziecku w wieku do ukończenia 18 roku życia – do ukończenia 18 roku życia;
- 3) dziecku powyżej 18 roku życia – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z zaświadczeniem lub oświadczeniem, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia;
- 4) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 roku życia – na okres ważności orzeczenia;

- 5) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 6) osobie przebywającej w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka – odpowiednio do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, lub do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z oświadczeniem, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

W 2018 roku Ośrodek przyznał 356 kart dla 88 rodzin.

W 2018r. została znowelizowana ustawa z dnia 5 stycznia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny. Zgodnie z nowymi przepisami od dnia 1 stycznia 2019 r. karta przysługuje również rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na wiek dzieci w chwili składania wniosku. W tym przypadku Karta Dużej Rodziny przyznawana jest tylko i wyłącznie dla rodziców nie mniej w składanym do OPS wniosku należy wskazać dane dzieci łącznie z numerem PESEL.

11. PROGRAM "RODZINA PLUS" – realizacja od dnia 1 stycznia 2016 roku

Realizowany jest na podstawie Uchwały nr IV/17/2014 Rady Miejskiej Skoczowa z dnia 30 grudnia 2014 roku.

Karta „Rodzina Plus” jest przyznawana:

- rodzicowi oraz małżonkowi rodzica – na czas nieokreślony,
- dziecku – do ukończenia 18 roku życia,
- dziecku powyżej 18 roku życia nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia – w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej zgodnie z zaświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki,
- dziecku legitymującemu się orzeczeniem o niepełnosprawności, w wieku powyżej 18 roku życia na okres ważności orzeczenia,
- dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej – na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W ramach Programu „Rodzina Plus” karty „Rodzina Plus” otrzymują rodziny wielodzietne, rodziny zastępcze (rodzinne domy dziecka) oraz rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym w celu zwiększenia dostępu do usług publicznych, dóbr kultury, imprez sportowych oraz oferty przedsiębiorców wyrażających chęć przystąpienia do programu dzięki wprowadzeniu, koordynacji i promocji systemu ulg.

W 2018 roku Ośrodek nie wydał kart (brak wniosków).

12. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE – realizacja od dnia 1 stycznia 2016 roku

Na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii wykorzystywane są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, przemocy w rodzinie, szkód powodowanych przez pijących dorosłych i młodzież, a także ogólnego przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi ukierunkowują działania w tym zakresie w stronę profilaktyki alkoholowej oraz pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Ze względu na rozmiary tych zjawisk oraz ich społeczne i ekonomiczne koszty ważnym jest kontynuowanie działań w ramach gminnego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Skoczowie na 2018 rok zawierał szereg zadań, które były realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Realizacja zadań obejmuje przede wszystkim zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, ze szczególną uwagą na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Bardzo ważnym obszarem działań jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych, realizowanych przez profesjonalnie przygotowaną kadrę profilaktyków.

Cele profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. ograniczenie skutków społecznych i szkód indywidualnych nadmiernego używania substancji psychoaktywnych, alkoholu, narkotyków itp.,
2. zmniejszenie spożycia alkoholu oraz zahamowanie tempa wzrostu popytu na alkohol,
3. zmniejszenie rozmiaru problemów występujących aktualnie,
4. zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień,

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a także ochrony przed przemocą w rodzinie,

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów dotyczących reklamy i zakazu sprzedaży napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Profilaktyka przeciwdziałania alkoholizmowi ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży to w szczególności:

- finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Programy te opierać się będą na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji. W ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych),
- dofinansowanie letniego zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek, w których prowadzona jest praca z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym,
- finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których efektem będzie między innymi zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców,
- organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym,
- prowadzenie działań związanych z ewaluacją (wewnętrzną i zewnętrzną) programów pomocy dla dzieci alkoholików oraz programów badawczych dotyczących psychospołecznego funkcjonowania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- prowadzenie placówki wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Przemoc w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających.

Aktem prawnym nakładającym na gminy obowiązek realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do zadań tych należy:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomanii:

- 1) zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych:
  - a) uwzględnienie problematyki narkomanii w lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w szczególności w części dotyczącej diagnozy rozpowszechniania i używania narkotyków oraz planowania działań zapobiegawczych;
  - b) wspieranie szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych,
  - c) prowadzenie programów profilaktycznych i wprowadzanie programów alternatywnych jako element organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży,
  - d) organizowanie i prowadzenie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców,
  - e) wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych,
- 2) podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku:
  - a) prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do określonych grup docelowych (młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych).
- 3) wspieranie organizowania i prowadzenia na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży:
  - a) organizowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców,
  - b) promowanie zdrowego stylu życia,
  - c) wprowadzanie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów promujących zdrowy styl życia bez nałogów,
  - d) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach,
- 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej:
  - a) pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:
    - informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyków,
    - wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach,

- uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii,
  - dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii,
  - prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków,
  - b) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego,
  - c) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami,
- 5) wspomaganie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii:
- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii,
  - b) szkolenie realizatorów programu zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Nr	nazwa zadania	plan	wykonanie	pozostało
1	Konsultacje specjalisty w zakresie narkomanii (Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Rynek 18 w Skoczowie) - 48 godzin	4.800,00	4.800,00	0,00
2	Szkolenie dla nauczycieli z zakresu narkomanii i dopalaczy	1.000,00	0,00	1.000,00
3	Profilaktyka szkolna z zakresu narkomanii i dopalaczy	14.200,00	2.650,00	11.550,00
RAZEM		20.000,00	7.450,00	12.550,00

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Nr	nazwa zadania	plan	wykonanie	pozostało
1	Działania terapeutyczne nie finansowane przez NFZ - <i>superwizja pracowników Poradni Terapii Uzależnień 3.780,00</i> - <i>indywidualne sesje terapeutyczne 1.932,00</i>	10.000,00	5.712,00	4.288,00
2	Opinie biegłych sądowych z zakresu uzależnienia od alkoholu - <i>psychiatra 2.560,00 (16 opinii x 160,00 zł)</i> - <i>psycholog 2.560,00 (16 opinii x 160,00 zł)</i>	8.000,00	5.120,00	2.880,00
3	Koszty sądowe z tytułu złożenia wniosków do Sądu Rejonowego o wydanie postępowania o leczenie odwykowe - <i>17 wniosków x 40,00 zł</i>	1.600,00	680,00	920,00
4	Szkolenia dla pracowników OPS pracujących z osobami nadużywającymi alkoholu, w tym: członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3.000,00	1.171,70	1.828,30

5	Dofinansowanie działań ruchu trzeźwościowego w Gminie Skoczów - <i>Skoczowskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub "JONASZ"</i>	30.000,00	29.587,48	412,52
6	Dofinansowanie działań profilaktycznych w zakresie uzależnień i przemocy - <i>Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Skoczowie</i>	3.000,00	3.000,00	0,00
7	Koszty funkcjonowania Punktu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - <i>opłata pocztowa 1.939,80 zł</i> - <i>materiały biurowe i wyposażenie 2.760,18 zł</i>	5.000,00	4.699,98	300,02
8	Wynagrodzenia za pracę GKRPA w Skoczowie	44.400,00	40.600,00	3.800,00
9	Pozalekcyjne zajęcia sportowe - <i>Klub Młodzieżowy "PLATO" 22.130,35 zł</i> - <i>Szkoła Pływania HUMANSPOORT 4.422,77 zł</i>	30.000,00	26.553,12	3.446,88
10	Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - <i>poradnictwo prawne 9.200,00 (92 godziny x 100,00 zł)</i> - <i>konsultacje psychologiczne 9.600,00 (96 godzin x 100,00 zł)</i>	25.000,00	18.800,00	6.200,00
11	Dofinansowanie działań profilaktycznych w szkołach w zakresie alkoholizmu i przemocy rówieśniczej - <i>warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów</i>	45.000,00	28.556,51	16.443,49
12	Popołudniowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży zagrożonych alkoholizmem, narkomanią i innymi patologiami społecznymi w Skoczowie - ul. Mickiewicza - <i>wynagrodzenie za zajęcia opiekuńcze 56.420,81 zł</i> - <i>wynagrodzenia za zajęcia modelarskie 2.964,28 zł</i> - <i>opłata za lokal 5.760,00 zł</i> - <i>art. plastyczne, papiernicze, środki czystości 4.621,57 zł</i> - <i>kino, basen 870,00 zł</i>	80.000,00	70.636,55	9.363,34
13	Ośrodek Wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	30.000,00	26.356,00	3.644,00
14	Wypoczynek letni i zimowy z elementami profilaktyki alkoholowej - <i>Zima w mieście 38.543,84 zł</i> - <i>Lato w mieście 130.705,99 zł</i>	206.400,00	169.249,83	37.150,17
15	Wypoczynek letni i zimowy z elementami profilaktyki alkoholowej realizowany przez organizacje pozarządowe - <i>Zima w mieście 6.550,00 zł</i> - <i>Lato w mieście 28.450,00 zł</i>	35.000,00	35.000,00	0,00
16	Uzupełnienie bazy sportowej i rekreacyjnej w Gminie Skoczów - <i>plac Zabaw Żłobek, plac zabaw Pogórze, siłownia zewnętrzna Ochaby 66.464,00 zł</i> - <i>osłony boiska zewnętrznych przy SP-8 7.297,59 zł</i>	75.000,00	73.761,59	1.238,41
	RAZEM	631.400,00	539.484,87	91.915,13

13. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+ - realizacja od dnia 1 kwietnia 2016

Ustawa z dnia 11 lutego 2016r.o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Uprawnionym do świadczenia jest jeden z rodziców, opiekun prawny lub faktyczny dziecka (osoba, która opiekuje się dzieckiem i wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka).

W przypadku ubiegania się o świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko nie jest brany pod uwagę dochód rodziny.

Świadczenie wychowawcze przysługuje również na pierwsze dziecko (najstarsze dziecko w rodzinie do ukończenia przez nie 18-go roku życia) lub jedyne dziecko w rodzinie w przypadku rodzin, w których dochód na osobę nie przekroczy 800,00 zł lub 1.200,00 zł w przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne lub dziecko powyżej 16-go roku życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie wychowawcze wynosi 500,00 zł miesięcznie na dziecko do dnia ukończenia 18-go roku życia.

W 2018 roku wypłacono 33.258 świadczeń dla 2.174rodzin.

14. ŚWIADCZENIA ZA ŻYCIEM - realizacja od dnia 1 stycznia 2017

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie wynika z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860), która weszła w życie 1 stycznia 2017 r.

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 4.000 zł i przysługuje ojcu lub matce dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na wysokość dochodu.

Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin. Wnioski złożone po tym terminie pozostawia się bez rozpoznania.

W 2018 roku wypłacono 5 świadczeń dla 5 rodzin.

15. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW - realizacja od dnia 1 stycznia 2017

Ustawa z dnia 7 września 1991r.o systemie określa warunki nabywania prawa do pomocy materialnej dla uczniów oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Na mocy Uchwały Nr XXVI/291/2016 Rada Miejska Skoczowa z dniem 27 grudnia 2016r. przekazała upoważnienia związane z wydawaniem decyzji administracyjnych w sprawach świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Skoczów Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie:

- 1) całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- 2) pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników.

Dochód uprawniający do ubiegania się o stypendium szkolne jest taki sam jak kryterium w pomocy społecznej.

Zasilek szkolny przyznaje się uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzeń losowych takich jak utrata mienia w wyniku pożaru, zdarzeń klęskowych oraz kradzieży, wypadek uniemożliwiający podjęcie pracy przez rodzica lub opiekuna, inne okoliczności powodujące nagłe obniżenie dochodów rodziny.

Udzielanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym stanowi zadanie własne gminy, na realizację którego gmina otrzymuje dofinansowanie z budżetu państwa.

16. ŚWIADCZENIA DOBRY START 300+ - realizacja od dnia 1 lipca 2018

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu „Dobry start” ustanowionego uchwałą Rady Ministrów Nr 80/2018 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”.

Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują świadczenie bez względu na dochód.

W roku 2018 wypłacono świadczenia dla 3.330 dzieci

17. KOPERTA ŻYCIA – realizacja od dnia 27 marca 2017

W „Kopercie życia” zawarte są najważniejsze informacje na temat sytuacji zdrowotnej.

Składa się z plastikowej koperty, karty informacyjnej oraz magnesu na lodówkę.

Na karcie informacyjnej zapisuje się dane personalne jej posiadacza, kontakt do najbliższej rodziny lub sąsiadów, jednostki chorobowe, przyjmowane leki, uczulenia, jak również inne ważne dla ratowników medycznych dane. Kartę informacyjną wkłada się do koperty, kopertę do lodówki, a na lodówce umieszcza się magnes z napisem „Tu jest koperta życia”. Informacje zawarte w kopercie pomagają zespołowi ratownicznemu w podjęciu adekwatnych działań.

W przypadku choroby, zasłabnięcia osoby starszej, niepełnosprawnej czy samotnej, wezwani ratownicy medyczni, jak również inne służby mają szybki i bezpośredni dostęp do najważniejszych informacji dotyczących osoby chorej. Ułatwia to udzielenie odpowiedniej pomocy posiadaczowi koperty. W kopercie znajdują się bardzo istotne dla zdrowia i życia dane, które mają pomóc, ale przede wszystkim nie mogą zaszkodzić. Dlatego bardzo ważne jest, aby w wypełnianiu kart pomagali lekarze pierwszego kontaktu, którzy posiadają najlepszą wiedzę w zakresie danych dotyczących stanu zdrowia, przyjmowanych leków czy ewentualnych alergii pacjenta.

18. KARTA SENIORA - realizacja od dnia 8 września 2018

Ogólnopolska Karta Seniora wydawana jest każdej osobie, która ukończyła 60 rok życia. Wystarczy wypełnić formularz zgłoszeniowy. Karta ta umożliwia korzystanie ze zniżek w rozmaitych punktach, instytucjach i ośrodkach zdrowia. Ponad 1.600 firm z całej Polski oferuje atrakcyjne rabaty dla posiadaczy Karty, a w samym tylko Skoczowie jest ich ponad 50. *W roku 2018 wydano 1.142 Karty.*

19. TELEOPIEKA - realizacja od dnia 1 listopada 2018

Teleopieka to świadczenia na rzecz osób, które nie mogą funkcjonować bez pomocy w miejscu zamieszkania z powodu starości, niepełnosprawności lub złego stanu zdrowia. Starsi i schorowani ludzie potrzebują więcej uwagi i opieki niż inni. Teleopieka to możliwość monitorowania podopiecznych zapewniając im pełne bezpieczeństwo.

U Klienta montowane jest specjalne urządzenie – system wezwania pomocy medycznej. Klient w momencie zagrożenia (zasłabnięcie lub utraty przytomności) naciska czerwony przycisk alarmowy. Centrum Monitorowania otrzymuje wiadomość o wezwaniu pomocy medycznej. Według ustalonych procedur zawiadamia służby ratownicze oraz monitoruje zaistniałą sytuację, aż do udzielenia pierwszej pomocy pozostając w międzyczasie w kontakcie z rodziną Klienta, informując ich na bieżąco o czynnościach wykonywanych u osoby monitorowanej. Warto podkreślić, że operator dysponuje szczegółowymi danymi o osobie, która wzywa pomocy takimi jak: kontakt do bliskich, dane o stanie zdrowia, przyjmowanych lekach i miejscu ich przechowywania. Oprócz „czerwonego przycisku” osoba samotna dysponuje także „zielonym przyciskiem” służącym jej do kontaktu z pracownikiem Stacji Monitorowania celem rozmowy lub uzyskania informacji. Osoby starsze mogą czuć się samotne i potrzebować czasami krótkiej rozmowy tak ważnej w danej chwili. Przycisk ten może być próbą wołania o pomoc, dlatego ta usługa jest bardzo ważna i ma na celu ocenę stanu psychicznego Klienta oraz powiadomienie rodziny o potrzebie niezwłocznej interwencji.

Monitoring osób starszych to również skuteczny sposób zapobiegania zaginięciom osób starszych. Rozwiązanie to oparte jest na niewielkim urządzeniu, które noszone przez osobę starszą poprzez GPS pozwala na szybkie jej zlokalizowanie w chwili zaginięcia.

Ośrodek w październiku 2018r. wybrał wykonawcę i podpisał umowę na zakup dziesięciu urządzeń przeznaczonych do teleopieki (5 bransoletek i 5 zawieszek) oraz świadczenia usługi całodobowego centrum monitorowania tych urządzeń. Teleopieka jest świadczona od miesiąca listopada 2018 roku do końca czerwca 2019r.

Zakupione urządzenia posiadają między innymi funkcję pomiaru wartości granicznych tętna, głosowe przypomnienie o konieczności zażycia leków, lokalizacja GPS, detekcję upadku oraz co najważniejsze możliwość przywołania pomocy przy użyciu czerwonego przycisku życia tzw. SOS.

Całodobowe monitorowanie sygnałów wysyłanych przez urządzenia do centrum alarmowego, wezwanie pomocy bądź przekroczenie ustawionych parametrów granicznych pozwala na automatyczną identyfikację osoby, diagnozę zdarzenia oraz zapewnienie niezwłocznej, adekwatnej do sytuacji i skutecznej interwencji. Centrum alarmowe będzie monitorować przebieg interwencji od chwili uruchomienia alarmu do przybycia wezwanych osób lub służb ratowniczych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie wdraża pilotaż programu, który skierowany jest do 10 osób objętych pomocą ośrodka w formie usług opiekuńczych. Program pilotażowy pozwoli na zweryfikowanie funkcjonowania teleopieki w praktyce w miesiącu maju 2019r. oraz ewentualne dalsze objęcie opieką szerszego grona osób.

20. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Śląskie Kuratorium Oświaty w Katowicach przekazało w ramach dotacji rządowej na organizację letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin najuboższych bezpłatne miejsca na kolonie dla 5 dzieci w terminie 11-24 sierpnia 2018 roku w miejscowości Gliczarów Górny (niedaleko Bukowiny Tatrzańskiej z widokiem na Giewont i Gubałówkę).

Nasza placówka prowadząc działalność profilaktyczną mającą na celu zapobieganiu narastaniu patologii ściśle współpracuje z kuratorami sądowymi z Cieszyna – pionu rodzinnego i karnego. Głównym zadaniem jest wspólne działanie zmierzające do zmniejszenia liczby przestępstw przeciwko rodzinie, stosowaniu przemocy, nadużywania alkoholu, znęcań psychicznych i ochrona dzieci przed następstwami zaniedbań rodziców lub opiekunów.

Pracownicy socjalni na co dzień współpracują z funkcjonariuszami Policji i pedagogami szkolnymi zwłaszcza w zakresie problemów dotyczących zaniedbań dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

Współpracujemy również z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie w zakresie rejestracji osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodka Pomocy Społecznej.

18 sierpnia 2015 roku zawarto z PUP Cieszyn porozumienie o współpracy dotyczącej użytkowania systemu SEPI. Celem porozumienia jest efektywna współpraca między stronami zapewniająca sprawną wymianę informacji dotyczących osób zarejestrowanych w PUP i korzystających jednocześnie z pomocy OPS oraz zapewnienie tym osobom optymalnych możliwości aktywizacji zawodowej i społecznej.

Ogółem pomocą objęto:

Rodzaj świadczeń	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinach
Pomoc społeczna	602	1.438
Praca socjalna	587	1.362
Dodatki mieszkaniowe	203	567
Dodatki energetyczne	92	229
Świadczenia rodzinne	1.685	4.582
Fundusz alimentacyjny	125	444
Świadczenia wychowawcze 500+	2.174	8.156
Pomoc materialna dla uczniów	39	163
Świadczenia Dobry Start 300+	2.323	brak danych

Dyrektor OPS wydał decyzje administracyjne:

Rodzaj zadania	Ilość decyzji		Ilość odwołań	Sposób rozpatrzenia
		w tym odmowne		
Świadczenia społeczne	1.942	135	7	5 utrzymano w mocy 1 ponowne rozpatrzenie 1 umorzono postępowanie
Dodatki mieszkaniowe	345	32	0	
Dodatki energetyczne	214	9	0	
Świadczenia rodzinne	2.702	220	6	3 utrzymano w mocy 1 uchylono 2 w trakcie rozpatrzenia
Fundusz alimentacyjny	131	12	0	
Świadczenia wychowawcze 500+	2.387	135	8	4 utrzymano w mocy 1 ponowne rozpatrzenie 3 w trakcie rozpatrzenia
Pomoc materialna dla uczniów	119	18	0	
Świadczenia Dobry Start 300+	2.380	6	0	
RAZEM	10.220	567	21	

Sprawozdanie finansowe

W roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie dysponował budżetem w wysokości 33.204.392,51 zł z czego na zadania własne 6.364.319,00 zł zadania zlecone 26.561.309,57 zł i środki unijne 278.763,94 zł

DZIAŁ 851 – Ochrona zdrowia

Rozdział 85153

Zwalczanie narkomanii

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 20.000,00 zł wydatkowano 7.450,00 zł, tj. 37,25 %

w tym:

- pozostałe wydatki bieżące 7.450,00

z czego:

- zakup usług pozostałych 7.450,00

konsultacje w zakresie przeciwdziałania narkomanii 4.800,00

warsztaty profilaktyczne dla uczniów i nauczycieli szkół Gminy Skoczów 2.620,00

Rozdział 85154

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 428.400,00 zł wydatkowano 345.226,28 tj. 80,59 %

w tym:

- wynagrodzenia bezosobowe wraz z pochodnymi 188.291,52

(opiekunowie popołudniowych zajęć opiekuńczo-wychowawczych, opiekunowie wypoczynku letniego i zimowego, prawnik, wynagrodzenia członków gminnej komisji alkoholowej)

- pozostałe wydatki bieżące 156.935,16

z czego:

- zakup materiałów (ulotki, materiały papiernicze, środki czystości) 12.730,42

- zakup środków żywności (na wypoczynek letni i zimowy) 13.543,73

- zakup energii 523,76

- zakup usług pozostałych 128.285,55

(psycholog, opinie biegłych sądowych, najem pomieszczeń, opłaty pocztowe, atrakcje w ramach wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci – kino, basen, wycieczki)

- koszty postępowania sądowego 680,00

- szkolenia pracowników 1.171,70

Rozdział 85195
Pozostała działalność

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 500,00 zł wydatkowano 430,35 zł tj. 86,07 %

w tym:

- różne opłaty i składki 430,35
(opłacono składki na ubezpieczenie OC wolontariuszy)

DZIAŁ 852 – Pomoc społeczna

Rozdział 85202
Domy pomocy społecznej

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 1.370.000,00 zł wydatkowano 1.354.394,82 zł, tj. 96,86 %

Opłacono pobyt 56 osób w domach pomocy społecznej (w tym 14 osób umieszczonych w 2018r.)
Średni miesięczny koszt pobytu 1 osoby w DPS wyniósł 2.413,55 zł.

Rozdział 85205
Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 30.640,00 zł wydatkowano 28.161,78, tj. 91,91 %

w tym:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (dla 1 pracownika)	22.742,98
- pozostałe wydatki bieżące	5.418,80
z czego:	
- zakup materiałów i wyposażenia	207,18
- zakup usług pozostałych (opłata pocztowa)	2.405,39
- odpis na ZFŚS	592,83
- szkolenia pracowników	2.213,40

Rozdział 85213

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 26.050,00 wydatkowano 21.461,54 tj. 82,39 % (dotacja z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych)

Opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 44 osoby pobierające zasiłki stałe.

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 31.660,00 wydatkowano 30.843,59; tj. 97,42 %

Opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

Rozdział 85214

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 370.000,00 zł wydatkowano 312.384,30 zł tj. 84,43 %

(w tym dotacja z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków okresowych otrzymano 225.000,00 zł wykorzystano 188.002,64 zł tj. 83,56 %)

w tym:

- zasiłki celowe dla 163 rodzin	78.523,61
- zasiłki celowe specjalne dla 88 rodzin	40.441,09
- sprawienie pogrzebu dla 1 osoby	3.316,96
- wynagrodzenie dla opiekuna prawnego	2.100,00
- zasiłki okresowe dla 167 rodzin	188.002,64

Rozdział 85215
Dodatki mieszkaniowe

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 460.000,00 zł wydatkowano 389.738,65 zł tj. 84,73 %

Wyplacono dodatki mieszkaniowe dla 203 rodzin

z czego:

rodzaj zasobów	ilość rodzin	ilość świadczeń	środki finansowe (w zł)
spółdzielcze	87	592	105.124,86
komunalne	95	741	180.107,25
inne	21	407	104.506,54
RAZEM:	203	1.740	389.738,65

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane 14.860,57 zł wydatkowano 12.601,41 zł tj. 84,80 %

w tym:

- świadczenia społeczne 12.354,32

Wyplacono dodatki energetyczne dla 92 rodzin.

z czego:

rodzaj gospodarstwa domowego	ilość rodzin	ilość świadczeń	środki finansowe (w zł)
1 - osobowe	35	348	3.955,60
2 do 4 - osobowe	45	404	6.345,24
5 i więcej osobowe	12	109	2.053,48
RAZEM:	92	861	12.354,32

- koszty obsługi 247,09

Koszty obsługi zadania (2% od wypłaconych świadczeń) przeznaczono na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników OPS.

Rozdział 85216

Zasiłki stałe

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 300.000,00 zł wydatkowano 258.612,53 zł tj. 86,20 %

(w tym dotacja z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków stałych otrzymano 281.000,00 zł wykorzystano 258.612,53 zł tj. 92,03 %)

Wypłacono zasiłki stałe dla 59 osób.

Rozdział 85219

Ośrodki pomocy społecznej

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 2.144.400,00 zł wydatkowano 1.964.743,37 zł tj. 91,62 %

(w tym dotacja otrzymana z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych z przeznaczeniem na wynagrodzenia otrzymano 297.312,00 zł wykorzystano 297.304,94 zł tj. 100,00%)

w tym:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (dla 28 pracowników) 1.706.766,88
w tym: nagrody jubileuszowe dla 3 pracowników

- wynagrodzenia bezosobowe 3.208,97
na okres zastępstwa (urlop wypoczynkowy, zwolnienie chorobowe) zatrudniono 1 osobę (sprzątaczkę)

- pozostałe wydatki bieżące 254.767,52

z czego:

- wydatki BHP (w tym ekwiwalent za odzież roboczą dla 13 pracowników) 5.824,52

- wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 55.373,00

- zakup materiałów i wyposażenia 14.006,09

- zakup energii 20.363,04

- zakup usług remontowych (naprawa sprzętu) 1.856,07

- zakup usług zdrowotnych (badania okresowe) 3.610,00

- zakup usług pozostałych (opłata pocztowa, konwój, monitoring, obsługa BHP, informatyczna) 62.301,83

- zakup usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej 3.127,23

- opłata za czynsz 15.043,08

- podróże służbowe krajowe (delegacje pracowników) 19.160,14

- różne opłaty i składki (ubezpieczenie sprzętu komputerowego i wyposażenia) 1.390,08

- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 36.214,01

- podatek od nieruchomości 1.677,00

- opłaty na rzecz budżetu państwa 90,00

- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego (trwały zarząd, śmieci) 2.063,83

- koszty postępowania sądowego 100,00

- szkolenia pracowników 12.567,60

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 203,00 zł wydatkowano 203,00 zł tj. 100,00 %
w tym:

- świadczenia społeczne 200,00

Wyplacono wynagrodzenie przyznane przez sąd opiekunowi z tytułu sprawowania opieki.

- koszty obsługi 3,00

Koszty obsługi zadania (1,5% od wypłaconych świadczeń) przeznaczono na dofinansowanie zakupu materiałów biurowych.

Rozdział 85220

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 21.000,00 zł wydatkowano 20.150,56 zł tj. 95,74 %

Poniesiono opłaty za 5 mieszkań chronionych.

Z tytułu odpłatności za mieszkania chronione uzyskano kwotę 16.791,38 zł, która stanowi dochód dla Gminy Skoczów.

Rozdział 85228

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 430.206,00 zł wydatkowano 371.062,68 zł tj. 86,25 %
(w tym dotacja otrzymana z budżetu państwa na realizację programu „Opieka 75+” otrzymano 12.600,00 zł wykorzystano 12.600,00 zł tj. 100,00%)

w tym:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (7 pracowników) 329.265,60
w tym: nagroda jubileuszowa dla 1 pracownika

- wynagrodzenia bezosobowe 15.900,00

- pozostałe wydatki bieżące 25.897,08

z czego:

- ekwiwalent za odzież roboczą dla 7 opiekunek domowych 2.165,90

- zakup materiałów i wyposażenia (środki BHP dla opiekunek) 1.575,48

- zakup usług zdrowotnych (badania okresowe) 1.860,00

- podróże służbowe krajowe (dojazdy do chorych zamieszkałych na terenie gminy) 12.719,33

- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 7.576,37

Zapewniono opiekę w formie usług opiekuńczych dla 82 osób w 80 rodzinach - zrealizowano 7.957 godzin usług.

Z tytułu odpłatności za usługi uzyskano kwotę 49.226,60 zł, która stanowi dochód dla Gminy Skoczów.

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 9.744,00 wydatkowano 9.743,33 tj. 99,99 %

Wypłacono wynagrodzenia dla 1 osoby świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze zatrudnionych przez OPS na podstawie umowy zlecenia.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 2 osoby, którym zrealizowano 237 godzin usług.

Koszt jednej godziny usług wynosił 35,00 zł.

Z tytułu odpłatności za usługi specjalistyczne uzyskano dochód w wysokości 338,80, z czego kwotę 321,86 zł zgodnie z obowiązującymi przepisami przekazano na konto Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach zaś kwota 16,94 zł (tj. 5% dochodów uzyskanych na rzecz budżetu państwa) stanowi dochód dla gminy Skoczów – jako wynagrodzenie dla jednostki samorządu terytorialnego z związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Rozdział 85230

Pomoc w zakresie dożywiania

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 140.000,00 zł wydatkowano 129.496,10 zł tj. 92,50 %

(w tym dotacja otrzymana z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych z przeznaczeniem na dożywianie uczniów otrzymano 84.000,00zł wykorzystano 73.49,10zł tj. 87,50%)

w tym:

- świadczenia społeczne 129.496,10

Realizowany rządowy Program wspierania gmin w zakresie dożywiania ustanowiony przez Uchwałę Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

Program ten określa szczegółowo sposób realizacji zadania wynikającego z art. 17, 36, 48 ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację programu Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa przy jednoczesnym spełnieniu warunku wniesienia wkładu własnego gminy na poziomie minimum 40%.

Rządowym programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęto:

Forma dożywiania	liczba osób	dotacja	środki własne	ogółem
posiłek	240	73.496,10	3.830,00	77.326,10
<i>dzieci do 7 lat</i>	<i>65</i>	<i>14.687,00</i>	<i>0,00</i>	<i>14.687,00</i>
<i>uczniowie do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej</i>	<i>108</i>	<i>26.143,60</i>	<i>3.830,00</i>	<i>29.973,60</i>
<i>dorośli</i>	<i>67</i>	<i>32.665,50</i>	<i>0,00</i>	<i>32.665,50</i>
zasiłek celowy	365	0,00	52.170,00	52.170,00
RAZEM	525	73.496,10	56.000,00	129.496,10

Rozdział 85278

Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane 7.000,00 zł wydatkowano 7.000,00 zł tj. 100,00 %

w tym:

- zasiłek celowy dla 1 rodziny 7.000,00

Wyplacono pomoc dla rodziny poszkodowanej w wyniku silnego wiatru, który wystąpił w lipcu 2017 roku (pomoc na remont).

Rozdział 85295

Pozostała działalność

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 49.200,00 zł wydatkowano 28.162,58 zł tj. 57,24 %

w tym:

punkt wydawania posiłków (Skoczów, ul. Schodowa 19) 4.144,57

- zakup materiałów i środków czystości 1.442,56
 - media (energia elektryczna, woda, gaz) 2.110,97
 - usługi pozostałe (odprowadzanie ścieków) 459,04
 - opłata za śmieci 132,00

punkt wydawania pomocy żywnościowej w ramach FEAD (Pogórze, ul. Bielska 89) 6.005,30

- usługi pozostałe (malowanie pomieszczeń, okratowanie okien) 4.253,06
 - koszty obsługi administracyjnej SPK 1.390,68
 - podatek od nieruchomości 361,56

Ogólnopolska Karta Seniora	8.906,03
- zakup materiałów	148,84
- usługi pozostałe (produkcja kart, inauguracja, promocja, archiwizacja danych)	8.757,19
system Teleopieki	9.106,68
- zakup materiałów (5 bransoletek i 5 zawieszek)	7.557,13
- usługi pozostałe (abonament miesięczny)	1.549,56

Środki unijne

Wdrożenie zmian organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej mających na celu poprawę jakości obsługi klienta

Wydatki bieżące - na planowane 278.763,94 zł wydatkowano 196.114,00 zł tj. 70,35 %

Środki przeznaczone na:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (2 pracowników socjalnych)	109.181,10
- wynagrodzenia bezosobowe (pedagog)	18.000,00
- pozostałe wydatki bieżące:	68.932,90

z czego:

- zakup materiałów i wyposażenia	9.568,90
- usługi pozostałe (psycholog, prawnik)	53.400,00
- szkolenia pracowników	5.964,00

DZIAŁ 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Rozdział 85415

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 64.000,00 zł wydatkowano 41.319,32 zł tj. 64,56 %

(w tym dotacja z budżetu wojewody śląskiego na realizację zadań własnych z przeznaczeniem na wypłatę stypendiów otrzymano 44.000,00 zł wykorzystano 33.055,46 zł tj. 75,13 %)

w tym:

- stypendia dla 39 rodzin	41.319,32
---------------------------	-----------

DZIAŁ 855 – Rodzina

Rozdział 85501

Świadczenia wychowawcze

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane 17.223.000,00 zł wydatkowano 16.795.454,03 zł, tj. 97,52 %
w tym:

Świadczenia społeczne 500+	16.547.673,35
Pozostałe koszty obsługi	247.780,68
- wynagrodzenie osobowe pracowników (3 osoby) wraz z pochodnymi	197.931,81
- pozostałe wydatki bieżące	48.848,87
z czego:	
- zakup materiałów i wyposażenia	16.098,00
- zakup energii	3.566,55
- zakup usług zdrowotnych	385,00
- zakup usług pozostałych (opłata pocztowa)	18.555,79
- zakup usług telekomunikacyjnych	1.137,64
- opłata za czynsz	5.383,43
- koszty opłaty komorniczej	33,61
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	3.319,85
- szkolenia	369,00

Rozdział 85502

Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 18.000,00 zł wydatkowano 17.886,40 zł, tj. 99,37 %
w tym:

- pozostałe wydatki bieżące	17.886,40
z czego:	
- zakup usług pozostałych (opłata pocztowa)	17.886,40

Środki przeznaczono w szczególności na pokrycie kosztów podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych (zgodnie z art. 27 ust. 6 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów środki pochodzą z dochodów uzyskanych przez gminę organu właściwego wierzyciela).

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 8.204.030,00 wydatkowano w 7.949.233,83 tj. 96,89 %
w tym:

Świadczenia społeczne		7.455.745,57
w tym:		
1) zasiłki rodzinne		1.873.956,64
2) dodatki do zasiłków rodzinnych		986.358,02
3) świadczenia opiekuńcze		2.716.524,00
w tym <i>zasiłki pielęgnacyjne</i>	<i>1.237.559,00</i>	
<i>świadczenia pielęgnacyjne</i>	<i>1.405.421,00</i>	
<i>specjalny zasiłek opiekuńczy</i>	<i>73.544,00</i>	
4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”		227.000,00
5) fundusz alimentacyjny		820.960,00
6) zasiłek dla opiekuna		18.700,00
7) świadczenia rodzicielskie		792.246,91
8) świadczenie Za życiem		20.000,00
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od osób pobierających świadczenia rodzinne na kwotę		282.498,35
Pozostałe koszty obsługi (3% od wypłaconych świadczeń)		210.989,91
w tym <i>świadczeń rodzinnych</i>	<i>182.590,11</i>	
<i>funduszu alimentacyjnego</i>	<i>24.628,80</i>	
<i>zasiłku dla opiekuna</i>	<i>561,00</i>	
<i>świadczeń rodzicielskich</i>	<i>2.610,00</i>	
<i>świadczeń Za życiem</i>	<i>600,00</i>	
- wynagrodzenie osobowe pracowników (3 osoby) wraz z pochodnymi		189.475,42
- pozostałe wydatki bieżące		21.514,49
z czego:		
- zakup materiałów i wyposażenia		8.865,04
- zakup energii		1.595,19
- zakup usług pozostałych		11,09
- zakup usług telekomunikacyjnych		1.033,04
- opłata za czynsz		5.383,33
- podróże służbowe krajowe (delegacje)		72,50
- koszty opłaty komorniczej		262,51
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych		3.307,99
- szkolenia		983,80

Rozdział 85503
Karta Dużej Rodziny

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane środki w kwocie 1.312,00 wydatkowano 885,89 tj. 67,52 %

- koszty obsługi wydawania KDR 885,89

Koszty obsługi zadania Karty Dużej Rodziny przeznaczono na dofinansowanie wynagrodzenia pracownika OPS.

Rozdział 85504
Wspieranie rodziny

Zadania własne

Wydatki bieżące - na planowane 491.923,00 zł wydatkowano 427.385,01 zł, tj. 86,88 %

(w tym dotacja udzielona z budżetu państwa oraz Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018 otrzymano 51.723,00 zł wykorzystano 51.723,00 zł tj. 100,00 %)

w tym:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi (dla 3 pracowników) 152.702,69
- pozostałe wydatki bieżące 274.682,32

z czego:

- wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń (wydatki BHP) 719,50
- usługi zdrowotne (badania okresowe) 560,00
- podróże służbowe krajowe (delegacje, ryczałt na jazdy lokalne) 5.067,60
- odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych 2.964,15
- szkolenia 272,20
- odpłatność za pieczę zastępczą 265.098,87

Opłacono pobyt 52 dzieci umieszczonych wyrokiem sądu w pieczy zastępczej, w tym: 41 dzieci w rodzinach zastępczych oraz 11 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Średni miesięczny koszt pobytu 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wyniósł 785,88 zł, zaś w rodzinie zastępczej 523,24 zł.

Zadania zlecone

Wydatki bieżące - na planowane 1.069.500,00 zł wydatkowano 1.032.400,00 zł tj. 96,53 %

w tym:

Świadczenia Dobry Start 300+ 999.000,00

Pozostałe koszty obsługi 33.400,00

- wynagrodzenie osobowe pracowników wraz z pochodnymi 29.696,44
- pozostałe wydatki bieżące 3.703,56

z czego:

- zakup materiałów i wyposażenia 3.703,56

